

Det kongelige barne- og likestillingsdepartement
Postboks 8036 Dep.
0030 OSLO
postmottak@bld.dep.no

Høringsuttalelse om forslag til lovendringer i fordeling av foreldrepenger ved samlivsbrudd

Ref. 16/1792

Det vises til høringsnotat og -brev av 26. mai i år.

Reforms syn på utkastet:

Reform støtter regjeringens forslag om at foreldrene selv skal kunne avtale fordelingen av foreldrepenger etter samlivsbrudd. Det er viktig å tydeliggjøre fedres rettigheter etter samlivsbrudd og tilrettelegge for at flere fedre kan få anledning til å bruke foreldrepermisjonen. Samtidig vil vi påpeke at lovendringen bør følges av innføring av selvstendig opptjeningsrett til foreldrepenger for fedre og medmødre, for ytterligere å styrke likestilt foreldreskap.

Reform – ressursenter for menn driver hjelpetilbud for menn i vanskelige livssituasjoner, samler inn og formidler kunnskap om gutter og menn, og er en pådriver for et mannsperspektiv i likestillingspolitikken. Reform er en ideell og uavhengig stiftelse som mottar grunnfinansiering fra staten.

Generell vurdering

Regjeringen foreslår endring i § 14-15 i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd, for å tydeliggjøre at foreldrene selv kan avtale fordelingen av foreldrepenger etter samlivsbrudd. Det foreslås også at domstolsavgjørelse om samværsrett kan brukes som grunnlag til å kreve uttak av foreldrepenger.

Reform synes det er viktig å tydeliggjøre i loven at fedre og medmødre har mulighet til å ta ut foreldrepermisjon også etter samlivsbrudd. Gjennom våre lavterskeltilbud møter Reform mange fraskilte og separerte menn som ønsker å være deltakende fedre for barna sine. Vi erfarer at mange har lav kunnskap om sine rettigheter og muligheter som forelder. Lovendringer som bidrar til å tydeliggjøre disse forholdene er derfor positive.

Fedrekvoten er et svært viktig likestillingspolitisk virkemiddel, som siden innføringen i 1993 har gitt menn i Norge økt mulighet til å gå inn i rollen som omsorgspersoner og fedre. At denne retten automatisk skal bortfalle på grunn av samlivsbrudd, mener

Reform er urimelig. Reform støtter derfor regjeringens forslag om at dialog om fordeling av foreldrepermisjon skal være normen etter samlivsbrudd. Vi mener den foreslåtte lovendringen fremmer likestilt foreldreskap, og er til både barn og foreldres beste.

I likhet med Jussformidlingen mener vi imidlertid at den foreslåtte lovteksten kunne vært klarere. Vi støtter derfor forslaget til lovtekst som Jussformidlingen legger fram i sitt høringsvar, og foretrekker dette framfor formuleringen i høringsnotatet.

Vi mener videre det er riktig at en domstolsavgjørelse om samværsrett kan brukes som grunnlag til å kreve uttak av foreldrepenge. Dette forutsetter selvfølgelig at samværsforelder har den faktiske omsorgen for barnet under foreldrepermisjonsuttaket.

Samtidig vil vi påpeke at fedre og medmødres manglende rett til selvstendig opptjening av foreldrepenge fortsetter å begrense muligheten til uttak av foreldrepermisjon i praksis. Det gjeldende aktivitetskravet til mor er klart til hinder for likestilt foreldreskap. Enda mer problematisk blir det om dette kravet fortsatt skal gjelde etter samlivsbrudd. Reform oppfordrer derfor regjeringen til å følge opp sin visjon om likestilt foreldreskap med å fjerne aktivitetskravet til mor i § 14-15 i Folketrygdloven.

Vi stiller oss selvfølgelig åpne dersom departementet ønsker ytterligere innspill, kommentarer eller utdypinger av dette høringsvaret.

Oslo, 31. juli 2016

Are Saastad /s/
daglig leder

Hedda Hakvåg
rådgiver